

# Η κοινωνική ασφάλιση στο «κρεβάτι του Προκρούστη»

*Του Χρήστου Βαγενά*

Ένα νέο νομοσχέδιο για το Ασφαλιστικό αναμένεται από την κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας στις αρχές του νέου έτους, με αφορμή τις αποφάσεις της Ολομέλειας του ΣτΕ για την συνταγματικότητα ή μη του Ασφαλιστικού Κατρούγκαλου (ν. 4387/2016).

Εκεί οι δικαστές έδειξαν για μια ακόμα φορά πόσο ταξική είναι η Δικαιοσύνη τους, καθώς έβγαλε μια απόφαση κομμένη και ραμμένη στις επιδιώξεις της Νέας Δημοκρατίας. Έκρινε συνταγματικές τις περικοπές στις συντάξεις με εξαίρεση το διάστημα Ιουνίου 2015 – Μαΐου 2016 (10 μήνες), με αποτέλεσμα να μην είναι ξεκάθαρο αν και πότε θα επιστραφούν χρήματα στους συνταξιούχους – δηλαδή σχεδόν όλες τις μνημονιακές περικοπές!

Επίσης αποφάσισαν ότι ο τρόπος υπολογισμού των εισφορών των ελεύθερων επαγγελματιών, των αυτοαπασχολούμενων εισηγητών και των αγροτών είναι αντισυνταγματικός. Αν κάτι έπρεπε να βγει συνταγματικό ήταν αυτό, γιατί οι εισφορές των ασφαλισμένων (όπως και οι φόροι) πρέπει να είναι σύμφωνα με τα εισοδήματα και τις δυνατότητες των ασφαλισμένων. Σίγουρα πρέπει να υπάρξει διόρθωση στα ποσοστά, καθώς επίσης είναι βέβαιο ότι πρέπει να υπάρχει ένα οργανωμένο κράτος που να ξέρει τι εισπράττει ο καθένας.

Τέλος, το ΣτΕ έκρινε κατά πλειοψηφία αντισυνταγματικό το ποσοστό αναπλήρωσης των συντάξεων κυρίως για τις μεγάλες συντάξεις και τους συνταξιούχους που έχουν εργαστεί πολλά χρόνια και επίσης τη διάταξη για τον υπολογισμό των επικουρικών συντάξεων.

Αυτά τα ζητήματα θα αποτελέσουν αντικείμενα διορθώσεων στο νέο

«μίνι» ασφαλιστικό του υπ. Εργασίας Γ. Βρούτση, ο οποίος δηλώνει ότι θα υπάρξουν αυξήσεις στις περισσότερες επικουρικές συντάξεις και σε αρκετές κύριες! Βέβαια, η ισχύς των αποφάσεων του ΣτΕ δεν θα έχουν αναδρομική εφαρμογή, αλλά από τη δημοσίευσή τους στις 04/10/2019.

Η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας φαίνεται να έχει πάρει το μάθημά της από τις μεγάλες κινητοποιήσεις του 2010-2013, όπου σταματήσαμε πολλές από τις (αντι)«μεταρρυθμίσεις», που ήθελαν να επιβάλλουν (απολύσεις δημ. υπαλλήλων, κλείσιμο ΕΡΤ, ιδιωτικοποιήσεις, μαζικές απολύσεις στον ιδ. τομέα κ.λπ.), γι' αυτό και ακολουθεί στα θέματα της οικονομίας μια πιο προσεκτική στρατηγική. Λόγω και της ευνοϊκής οικονομικής συγκυρίας δεν έχουν ακόμα εφαρμόσει νέες περικοπές ή νέους φόρους στα λαϊκά στρώματα, το οποίο είναι βέβαιο ότι θα το επιδιώξουν σε κάθε υποψία υποτροπής της οικονομικής κρίσης.

Κινούνται όμως πολύ επιθετικά σε θεσμικό και ιδεολογικό επίπεδο με την καταστολή, το «νόμος και τάξη», τον ρατσισμό, την συκοφάντηση της Αριστεράς και της Μεταπολίτευσης, την επίθεση στο άσυλο, στα δικαιώματα και τις ελευθερίες.

Στο θέμα της Κοινωνικής Ασφάλισης συνεχίζουν μέχρι στιγμής την πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ, όπου μετά τα ψίχουλα της 13ης σύνταξης θα δώσουν ενδεχομένως κάποια λίγα ακόμα με τις επικουρικές συντάξεις, ενώ θα επιδιώξουν να νομιμοποιήσουν και ηθικά στα μάτια της κοινωνίας το συντριπτικό μέρος των περικοπών στις συντάξεις.

Το επόμενο που θα κάνουν θα είναι να ευνοήσουν τους ασφαλισμένους επιτηδευματίες υψηλού εισοδήματος (οι οποίοι δεν μπορούσαν να φοροδιαφύγουν), μειώνοντάς τους κατά πολύ τις εισφορές, με την αποσύνδεση του εισοδήματος από τον υπολογισμό των εισφορών τους. Με αυτό τον τρόπο θα υπάρξει απώλεια εσόδων για το Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης, που πιθανά η κυβέρνηση να θελήσει να αναπληρωθούν από τα πιο φτωχά στρώματα...

Σε αυτό το νομοσχέδιο ή σε επόμενο θα κατατεθούν οι όποιες

(μικρές) τροποποιήσεις του Οργανογράμματος του ΕΦΚΑ, τον οποίο προεκλογικά η Νέα Δημοκρατία υποσχόταν ότι θα καταργήσει. Μετά τις εκλογές όμως και αυτές οι υποσχέσεις ξεχάστηκαν και η πολιτική ηγεσία του Υπ. Εργασίας δηλώνει ότι θα συνεχίσει την υλοποίηση του ΕΦΚΑ.

Εδώ πρέπει να τονίσουμε ότι η ενοποίηση όλων των Ασφαλιστικών Ταμείων με τέτοιους όρους στον ΕΦΚΑ δημιουργεί πολύ χειρότερες συνθήκες για την λειτουργία της δημόσιας Κοινωνικής Ασφάλισης, εντείνει την περαιτέρω απαξίωση με την μη σωστή εξυπηρέτηση των ασφαλισμένων και των συνταξιούχων, ενώ κάνει πιο ευνοϊκή της εμφάνιση της σωτηρίας μέσω άλλων οδών: 1) την εκχώρηση αρμοδιοτήτων και λειτουργιών των Ασφ. Ταμείων που πριν επιτελούσαν δημόσιοι υπάλληλοι σε ιδιωτικές εταιρείες και 2) την μετάβαση μέρους της δημόσιας Κοιν. Ασφάλισης σε Επαγγελματικά Ταμεία και ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες.

Από την πρώτη στιγμή της ανάληψης της κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας για το Ασφαλιστικό εμφανίζουν σαν λύση την επέκταση της μηχανογράφησης και την ψηφιοποίηση των συντάξεων. Αυτό είναι φυσικά σωστό, αλλά πέρα από τα παραμύθια για τα ποσοστά ηλεκτρονικών συντάξεων και την ηλεκτρονική εξυπηρέτηση των ασφαλισμένων, το θέμα είναι ποιοι θα αναλάβουν την μηχανογράφηση. Και οι απάντηση είναι: ιδιωτικές εταιρείες που θα συνεχίσουν να απομυζούν το δημόσιο χρήμα, γιατί η προηγούμενη παρουσία τους δείχνει ότι θα τους πληρώνουν πλουσιοπάροχα για αμφιβόλου ποιότητας υπηρεσίες.

Επίσης εκκρεμεί το θέμα της Επικουρικής Ασφάλισης, όπου σύμφωνα με δηλώσεις και συνεντεύξεις του υπ. Εργασίας (Βρούτσης-Μηταράκης), μεθοδεύουν την μετάβαση σε ένα σύστημα με «δυνατότητα» επιλογής για το νέο εργαζόμενο, αν ήθελε να ασφαλιστεί σε δημόσιο ταμείο (ΕΤΕΑΕΠ), σε Επαγγελματικό ή σε ιδιωτική ασφάλιση. Καθώς επίσης και σε τι επενδυτικό σχήμα θα τοποθετούσε τις εισφορές του (χαμηλού-μεσαίου-υψηλού ρίσκου). Στόχος της κυβέρνησης ήταν να κατατεθεί αυτή η πρόταση στο νομοσχέδιο για το Ασφαλιστικό.

Οι εργαζόμενοι, οι συνταξιούχοι, η νεολαία δεν έχουμε να περιμένουμε τίποτα θετικό από την κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, που προτείνει σαν λύση για την Κοινωνική Ασφάλιση τις ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες και τα Επαγγελματικά Ταμεία.

Πρέπει να διεκδικήσουμε ενίσχυση της Δημόσιας Κοινωνικής Ασφάλισης, αυξήσεις στις συντάξεις, κατάργηση των μνημονιακών περικοπών και όλων των αντιασφαλιστικών νόμων.

Οι συλλογικοί αγώνες μπορούν να φέρουν νίκες.